

SLOVENSKÁ REPUBLIKA

UZNESENIE

Ústavného súdu Slovenskej republiky

IV. ÚS 57/2013-20

Ústavný súd Slovenskej republiky na neverejnom zasadnutí senátu 31. januára 2013 predbežne prerokoval sťažnosti obchodnej spoločnosti P., s. r. o., B., zastúpenej F., s. r. o., B., konajúca prostredníctvom konateľa a advokáta JUDr. B. F., vedené pod spisovými značkami: Rvp 13243/2012 a Rvp 13244/2012, ktorými namieta porušenie svojich základných práv podľa čl. 20 ods. 1 a čl. 46 ods. 1 Ústavy Slovenskej republiky a práv podľa čl. 6 ods. 1 Dohovoru o ochrane ľudských práv a základných slobôd a podľa čl. 1 Dodatkového protokolu k Dohovoru o ochrane ľudských práv a základných slobôd a tiež porušenie čl. 12 ods. 2 Ústavy Slovenskej republiky a čl. 14 Dohovoru o ochrane ľudských práv a základných slobôd postupom Okresného súdu Košice-okolie v konaniach vedených pod sp. zn. 12 Er 3222/2009 a uznesením z 31. augusta 2011 a sp. zn. 12 Er 1633/2010 a uznesením z 30. augusta 2011, ako aj porušenie svojich základných práv podľa čl. 20 ods. 1 a čl. 46 ods. 1 Ústavy Slovenskej republiky a práv podľa čl. 6 ods. 1 Dohovoru o ochrane ľudských práv a základných slobôd a podľa čl. 1 Dodatkového protokolu k Dohovoru o ochrane ľudských práv a základných slobôd postupom Krajského súdu v Košiciach v konaniach vedených pod spisovými značkami: 7 CoE 139/2011 a uznesením z 8. augusta 2012 a 3 CoE 226/2011 a uznesením z 31. mája 2012, a takto

r o z h o d o l :

1. Sťažnosti obchodnej spoločnosti P., s. r. o., vedené pod sp. zn. Rvp 13243/2012 a sp. zn. Rvp 13244/2012 s p á j a na spoločné konanie, ktoré bude ďalej vedené pod sp. zn. Rvp 13243/2012.

2. Sťažnosti obchodnej spoločnosti P., s. r. o., o d m i e t a pre nesplnenie zákonom predpísaných náležitostí.

O d ô v o d n e n i e :

I.

Ústavnému súdu Slovenskej republiky (ďalej len „ústavný súd“) boli 25. októbra 2012 doručené sťažnosti obchodnej spoločnosti P., s. r. o. (ďalej len „sťažovateľka“, v citáciách aj „sťažovateľ“), vedené pod sp. zn. Rvp 13243/2012 a sp. zn. Rvp 13244/2012, ktorými namieta porušenie svojich základných práv podľa čl. 20 ods. 1 a čl. 46 ods. 1 Ústavy Slovenskej republiky (ďalej len „ústava“) a práv podľa čl. 6 ods. 1 Dohovoru o ochrane ľudských práv a základných slobôd (ďalej len „dohovor“) a podľa čl. 1 Dodatkového protokolu k Dohovoru o ochrane ľudských práv a základných slobôd (ďalej len „dodatkový protokol“) a tiež porušenie čl. 12 ods. 2 ústavy a čl. 14 dohovoru postupom Okresného súdu Košice-okolie (ďalej len „okresný súd“) v konaniach vedených pod sp. zn. 12 Er 3222/2009 a uznesením z 31. augusta 2011 a sp. zn. 12 Er 1633/2010 a uznesením z 30. augusta 2011 (ďalej spolu aj „napadnuté uznesenia okresného súdu“), ako aj porušenie svojich základných práv podľa čl. 20 ods. 1 a čl. 46 ods. 1 ústavy a práv podľa čl. 6 ods. 1 dohovoru a podľa čl. 1 dodatkového protokolu postupom Krajského súdu v Košiciach (ďalej len „krajský súd“) v konaniach vedených pod sp. zn. 7 CoE 139/2011 a uznesením z 8. augusta 2012 a sp. zn. 3 CoE 226/2011 a uznesením z 31. mája 2012 (ďalej spolu aj „napadnuté uznesenia krajského súdu“).

Zo sťažností vyplýva, že sťažovateľka sa v rámci svojej podnikateľskej činnosti zaoberá inter alia poskytovaním úverov z vlastných zdrojov. V rámci zmluvného vzťahu založeného zmluvou o úvere pristúpila po dohode s dlžníkmi k uzatvoreniu rozhodcovskej doložky, resp. rozhodcovskej zmluvy, ktorá založila právomoc Stáleho rozhodcovského súdu zriadeného S., a. s., B. (ďalej len „Stály rozhodcovský súd“), rozhodovať o právnom postavení zmluvných strán pri vzniku sporu. Vzhľadom na omeškanie dlžníkov a návrhy sťažovateľky, aby Stály rozhodcovský súd *„autoritatívne deklaroval právo sťažovateľky na úhradu peňažnej pohľadávky a uložil dlžníkovi povinnosť plniť“*, bola dlžníkom na základe rozsudku uložená povinnosť zaplatiť sťažovateľke jej pohľadávky spoločne s príslušenstvom. Z dôvodu nesplnenia povinností zo strany dlžníkov bola sťažovateľka nútená domáhať sa splatenia pohľadávok aj s príslušenstvom prostredníctvom exekúcií na podklade exekučných titulov (rozsudky Stáleho rozhodcovského súdu, pozn.). Okresný súd poveril súdneho exekútora vykonaním exekúcií, avšak v priebehu ich vykonávania následne ex offo exekúcie napadnutými uzneseniami zastavil; na základe odvolaní sťažovateľky boli napadnuté uznesenia okresného súdu potvrdené napadnutými uzneseniami krajského súdu.

Sťažovateľka v sťažnostiach v obširnej argumentácii namieta, že napadnutými postupmi a uzneseniami okresného súdu a krajského súdu boli porušené jej označené základné práva podľa ústavy, práva podľa dohovoru a dodatkového protokolu, ako aj označené články ústavy a dohovoru. Sťažovateľka predovšetkým tvrdí, že okresný súd rozhodol nad rámec svojej právomoci, keď bez návrhu rozhodol o neprípustnosti exekúcií a o ich zastavení a zároveň jej mal odňať možnosť konať pred súdom. Okresný súd i krajský súd podľa sťažovateľky tiež nedostatočne zistili skutkový stav a nesprávne právne posúdili veci, keď chybné interpretovali a aplikovali pre rozhodnutia relevantné právne normy. Sťažovateľka taktiež tvrdí, že tým, že v jej označených veciach neboli nariadené ústne pojednávania, jej bolo odňaté právo konať pred súdom.

Sťažovateľka na základe argumentácie uvedenej v sťažnostiach navrhuje, aby ústavný súd rozhodol nálezom, v ktorom vysloví porušenie jej základných práv podľa čl. 20 ods. 1 a čl. 46 ods. 1 ústavy, práv podľa čl. 6 ods. 1 dohovoru a podľa čl. 1 dodatkového

protokolu a tiež porušenie čl. 12 ods. 2 ústavy a čl. 14 dohovoru postupom okresného súdu v napadnutých konaniach a jeho napadnutými uzneseniami, ako aj porušenie jej základných práv podľa čl. 20 ods. 1 a čl. 46 ods. 1 ústavy, práv podľa čl. 6 ods. 1 dohovoru a podľa čl. 1 dodatkového protokolu postupom krajského súdu v napadnutých konaniach a jeho napadnutými uzneseniami, napadnuté uznesenia okresného súdu a napadnuté uznesenia krajského súdu zruší a veci vráti na ďalšie konanie a zároveň jej prizná finančné zadosťučinenie, ako aj úhradu trov konania.

Sťažovateľka zároveň ústavnému súdu navrhla, aby v zmysle § 52 ods. 2 zákona Národnej rady Slovenskej republiky č. 38/1993 Z. z. o organizácii Ústavného súdu slovenskej republiky, o konaní pred ním a o postavení jeho sudcov v znení neskorších predpisov (ďalej len „zákon o ústavnom súde“) odložil vykonateľnosť napadnutých uznesení krajského súdu.

II.

Podľa čl. 127 ods. 1 ústavy ústavný súd rozhoduje o sťažnostiach fyzických osôb alebo právnických osôb, ak namietajú porušenie svojich základných práv alebo slobôd, alebo ľudských práv a základných slobôd vyplývajúcich z medzinárodnej zmluvy, ktorú Slovenská republika ratifikovala a bola vyhlásená spôsobom ustanoveným zákonom, ak o ochrane týchto práv a slobôd nerozhoduje iný súd.

Ústavný súd podľa § 25 ods. 1 zákona o ústavnom súde“) každý návrh predbežne prerokuje na neverejnom zasadnutí bez prítomnosti navrhovateľa, ak tento zákon neustanovuje inak. Pri predbežnom prerokovaní každého návrhu ústavný súd skúma, či dôvody uvedené v § 25 ods. 2 zákona o ústavnom súde nebránia jeho prijatiu na ďalšie konanie. Podľa tohto ustanovenia návrhy vo veciach, na prerokovanie ktorých nemá ústavný súd právomoc, návrhy, ktoré nemajú zákonom predpísané náležitosti, neprípustné návrhy alebo návrhy podané niekým zjavne neoprávneným, ako aj návrhy podané oneskorene môže ústavný súd na predbežnom prerokovaní odmietnuť uznesením bez ústneho pojednávania. Ústavný súd môže odmietnuť aj návrh, ktorý je zjavne neopodstatnený.

II.1 K spoločnému prerokovaniu vecí

Podľa § 31a zákona o ústavnom súde ak tento zákon neustanovuje inak a povaha vecí to nevyklučuje, použijú sa na konanie pred ústavným súdom primerane ustanovenia zákona č. 99/1963 Zb. Občiansky súdny poriadok v znení neskorších predpisov (ďalej len „OSP“).

V zmysle § 112 ods. 1 OSP môže súd v záujme hospodárnosti konania spojiť na spoločné konanie vecí, ktoré sa už začali a skutkovo spolu súvisia alebo sa týkajú tých istých účastníkov.

Zákon o ústavnom súde nemá osobitné ustanovenie o spojení vecí, avšak v súlade s citovaným § 31a zákona o ústavnom súde možno v konaní o sťažnosti podľa čl. 127 ústavy použiť na prípadné spojenie vecí primerane § 112 ods. 1 OSP.

S prihliadnutím na obsah sťažností vedených ústavným súdom pod sp. zn. Rvp 13243/2012 a sp. zn. Rvp 13244/2012 a z tohto obsahu vyplývajúcu právnu a skutkovú súvislosť uvedených sťažností, ako aj vzhľadom na totožnosť v osobe sťažovateľky, okresného súdu a krajského súdu, proti ktorým sťažnosti smerujú, rozhodol ústavný súd o spojení sťažností na spoločné konanie tak, ako to je uvedené v bode 1 výroku tohto uznesenia.

II.2 K namietanému porušeniu označených základných práv podľa ústavy, práv podľa dohovoru a dodatkového protokolu, ako aj k porušeniu označených článkov ústavy a dohovoru

Podľa § 20 ods. 1 zákona o ústavnom súde návrh na začatie konania sa ústavnému súdu podáva písomne. Návrh musí obsahovať, akej veci sa týka, kto ho podáva, prípadne proti komu návrh smeruje, akého rozhodnutia sa navrhovateľ domáha, odôvodnenie návrhu a navrhované dôkazy. Návrh musí podpísať navrhovateľ (navrhovatelia) alebo jeho (ich) zástupca.

Podľa § 50 ods. 2 zákona o ústavnom súde k sťažnosti sa pripojí kópia právoplatného rozhodnutia, opatrenia alebo dôkaz o inom zásahu.

Ústavný súd konštatuje, že sťažovateľka napriek tomu, že na titulnej strane sťažností uvádza ako prílohy „*dokumenty podľa textu*“, ústavnému súdu (okrem splnomocnenia) v prílohe nedoručila žiadne písomné podklady.

Ústavný súd opätovne pripomína, že nedostatky zákonom predpísaných náležitostí vyplývajúce z podania sťažovateľky nie je povinný odstraňovať z úradnej povinnosti. Na taký postup slúži inštitút povinného právneho zastúpenia v konaní pred ústavným súdom a publikovaná judikatúra, z ktorej jednoznačne vyplýva, ako ústavný súd posudzuje nedostatok zákonom predpísaných náležitostí podaní účastníkov konania (IV. ÚS 409/04, IV. ÚS 168/05, III. ÚS 357/2010, III. ÚS 206/2010 a iné).

Ústavný súd si je vedomý skutočnosti, že formalistický prístup okrem iného aj pri posudzovaní toho, či návrh spĺňa zákonom predpísané náležitosti, nie je vhodný pri orgáne, ktorého úlohou je chrániť ústavnosť. Ústavný súd však zároveň zastáva názor, že v okolnostiach danej veci nemožno o formalizme pri odmietnutí sťažností uvažovať. Ústavný súd už totiž v minulosti nespočetnekrát vyzýval sťažovateľku v typovo (skutkovo a právne) obdobných, prípadne totožných sťažnostiach na doplnenie sťažností z dôvodu, že nespĺňali ani zákonom predpísané náležitosti. *In concreto* išlo aj o nepredloženie kópií právoplatných rozhodnutí súdov, ktorých postup a rozhodnutia sťažovateľka namietala a namieta (pozri napr. I. ÚS 283/2012, I. ÚS 284/2012, III. ÚS 263/2012, III. ÚS 275/2012, III. ÚS 282/2012, III. ÚS 328/2012, III. ÚS 329/2012, I. ÚS 500/2012, IV. ÚS 526/2012 a iné). Sťažovateľka si preto musí byť vedomá toho, že ani sťažnosti vedené pod sp. zn. Rvp 13243/2012 a sp. zn. Rvp 13244/2012 nespĺňajú zákonom predpísané náležitosti, keďže kópie napadnutých rozhodnutí okresného súdu a krajského súdu ústavnému súdu nedoručila, a to napriek tomu, že jej táto povinnosť výslovne vyplýva z § 50 ods. 2 zákona o ústavnom súde.

Podľa § 18 ods. 2 zákona č. 586/2003 Z. z. o advokácii a o zmene a doplnení zákona č. 455/1991 Zb. o živnostenskom podnikaní (živnostenský zákon) v znení neskorších predpisov advokát je povinný pri výkone advokácie dôsledne využívať všetky právne prostriedky, a takto chrániť a presadzovať práva a záujmy klienta. Tieto povinnosti advokáta vylučujú, aby ústavný súd nahradzoval úkony právnej služby, ktoré je povinný vykonať advokát tak, aby také úkony boli objektívne spôsobilé vyvolať nielen začatie konania, ale aj prijatie sťažnosti na ďalšie konanie, ak sú na to splnené zákonom ustanovené predpoklady.

Vzhľadom na to, že sťažnosti nespĺňajú zákonom predpísané náležitosti, v kontexte toho, že sťažovateľka je zastúpená kvalifikovaným právnym zástupcom, a s ohľadom na to, že ústavný súd už v typovo zhodných veciach sťažovateľky vo svojich rozhodnutiach poukázal aj na už identifikované nedostatky jej sťažností, ústavný súd tieto sťažnosti odmietol podľa § 25 ods. 2 zákona o ústavnom súde z dôvodu nesplnenia zákonom predpísaných náležitostí.

Pretože sťažnosti boli odmietnuté ako celok, ústavný súd o ďalších návrhoch sťažovateľky uplatnených v sťažnostiach už nerozhodoval.

P o u č e n i e : Proti tomuto rozhodnutiu nemožno podať opravný prostriedok.

V Košiciach 31. januára 2013